Ч. 168 (11.421). Львів, вівторок 31. липня 1928. Opłata pocztowa zapłacona ryczałtem. Рік XLVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

РІДНА ШКОЛА.

Львів, 29. липня 1928.

Під кінець кожного майже місяця дістає наш щоденник — і напевно також усі інші наші ґазети — розпучливі статті з канцелярії „Рідної Школи" про невиносиму фінансову крізу і скруту тієї установи. Підкреслюємо, що такі статті і всякого роду пригадки та заклики „Рідної Школи" дістаємо з правила під кінець кожного місяця, саме перед речинцем найпекучіших виплат, які Т-во мусить реалізувати. І цього місяця теж була вже така стаття. Та були вже й такі алярмуючі статті, що заповідали малощо не ліцитацію всього майна „Рідної Школи" наслідком недотриманих і невиконаних грошових зобовязань і речинців платности Т-вом.

Чи ті статті мали який поважний успіх і чи по їх появі напливали до каси Т-ва обильніші жертви — не знаємо. Та всеж, здається, що щось вони мабуть помагали, коли досі ніякого майна „Рідної Школи" не зліцитовано. Так здається нам і так повиннοб бути! Одначе на ділі воно дещо не так. Бо ось показується, що Управа Т-ва „клин клином вибиває", і саме: затягає нові чимраз то більші позички на те, щоби частинно сплачувати старі та відсувати від себе таким чином бодай на деякий час загрозу і марево ліцитації нерухомого майна. Виходить, що наслідки статтей були мінімальні. І так воно в безконечність! Кріза, заклики і ще раз вони! В безконечність?... Та не думаємо, щоби колись і тій „безконечности" не міг прийти кінець. Словом „Рідна Школа" переходить затяжну, перманентну грошеву крізу. А наглядним доказом на те знов таки ті з правила алярмові та трагічні своїм змістом статті, заклики, відозви і всякі пригадки суспільности.

Скільки там, у тих статтях, найдете зужитої енергії на підшукування відповідних „переконуючих" і „гіпнотизуючих" слів, скільки підшуканих з трудом арґументів на обовязок громадянства підтримувати „Рідну Школу" і т. д. і т. д. Скільки там до того цитатів навіть з Бісмарка, не кажучи вже про цитати з усяких педагогічних творів і т. п.! На це зуживають автори статтей стільки енергії, що якби її суспільність гідно оцінила, то напевно зложилаб тільки з подиву до так затраченої енергії відрухово такий великий капітал, що забезпечив би „Рідну Школу" не на місяць, але на цілий рік... бодай на цілий рік! На жаль, цього нема. А це знак, що читачі преси або зовсім не читають статтей про „Рідну Школу" та її болі, або читають їх неуважно, або й коли читають, то не розуміють їх, не розуміють ваги справи, а вже тимбільше далекі від того, щоби подивляти енергію та вимисловість авторів статтей, що у ріжних видах, при допомозі все нових і нових арґументів „переконують" суспільність в тому, що вона мусить давати гроші на „Рідну Школу". З громадського і національного обовязку, з уваги на повагу установи й відповідальну її працю вся преса публікує такі статті та заклики.

Але — всюди є своє „але" — чи такою дорогою і такими засобами пропаганди „Рідна Школа" стане на ноги — не знаємо. На всякий випадок у те сумніваємося. Кожний український свідомий громадянин без сумніву розуміє вагу „Рідної Школи" і тому мабуть на статтю про потреби й болі „Рідної Школи" звертає мало уваги, точніше він її не читає, бо не цікавий ні на один цитат ні на один новий арґумент більше про святий обовязок складати грошові жертви. Таким чином переважна частина алярмових і „ударних пропаґандових" статтей про „Рідну Школу" йде в світ попри очі й вуха читачів, не кажучи вже про вразливе на „сентименти" серце, і пропадає без успіху.

Видно, що організаційно треба справу збірок на „Рідну Школу" поставити дещо інакше, конкретніше та реальніше. Слово, навіть видруковане в ґазеті, є, як бачимо, дуже крилате і летить воно собі в простори, але по адресі не попадає. За те збірщик, наприклад, напевно попав би до кожного такого громадянина, що може дати жертв".

Одначе це все не значить, щоби ми були взагалі проти всяких засобів пропаґанди при допомозі друкованого слова, а в тім і преси. Так, така пропаґанда потрібна, доцільна, а навіть необхідна, але під умовою, якщо вона доцільно й вміло ведена. Наприклад: Уже місяць минає з тієї хвилі, як закінчився шкільний рік. По закінченні шкільного року, здавалось би, у централі Т-ва повинен бути незвичайно інтензивний рух у звязку з підсумовуванням моральних успіхів „Рідної Школи". До таких враховуємо не тільки число проіснувавших у році шкіл, але число учнів і учениць, що їх покінчили, число абітурієнтів з усіх шкіл „Р. Ш.", число відзначаючих учнів, скількість перепавших при іспитах чи втративших рік, чисельність кожної школи чи кляси зокрема і т. д. і т. п. Це цифри без сумніву цікаві і не тільки цікаві, але й незвичайно важні. Опублікувати їх у пресі по скінченні шкільного року, це значить промовити до громадянства безпосередньою, вимовною і переконуючою мовою цифр і фактів, це значить підбадьорити кожного морально та доказати йому наглядно, що і до чого ми здатні власними силами. Такий моральний капітал „Р. Школи" треба популяризувати особливо для тих, що дають жертви, але й не тільки для них а й для інших, що не дають, бо мова фактів і почуття моральної сили в установі заставить і байдужих жертвувати гріш для загального добра, щоби стати учасником милого почуття виконання національного обовязку та ще милішого переживання морального підйому на вид нашої національної спроможности й життєздатности.

Очевидно, що при таких даних морального успіху, дуже легко переконати громадянство про грошеву скруту „Р. Ш." навіть короткою заміткою про те, що удержання всіх шкіл коштувало стільки то, покрито видатків стільки то, а недобір такий то. Думаємо, що ніщо краще не промовило би тоді до жертвенницьких і патріотичних почувань наших громадян як така мова фактів і цифр. Цього року, а й попередніми літами, таких звітів „Р. Ш." по закінченні шкільного року ми в пресі не бачили. А шкода! За те бачимо ми тепер богато учителів та учительок зі Львова, що протягом цілого липня у нашому сусідстві оббивають пороги канцелярії „Р. Ш." за грішми і платнями, яких не можуть дістати. Нічого, видно, й тим разом не помогли заклики в пресі! А „Рідна Школа" тепер дійсно вимагає негайної грошової допомоги, щоби заспокоїти бодай голодних учителів, на яких прикро тут дивитися, і ще прикріше вживатися в їх незавидне важке положення.

Після смертного присуду.

Становище польської преси.

Львівська шовіністична польська преса, що в часі доразового суду давала волю своїм протиукраїнським інстинктам і тровила своїх читачів як проти обвинувачених, так і проти їх оборонців, після проголошення двох смертних присудів не найшла якось більше слова і благоразумно мовчить. Видно, що навіть для представників тої преси на салі розправ, які в своїй заїлости й ненависти до українців не могли найти для обвинувачених іншого слова, як „бандити", а для оборонців іншого епітету, як „оборонці бандитів", — два смертні присуди в цій справі були чимсь несподіваним, чимсь страшним. Бо коли проголошено те, до чого вони закликали („Львовскі Курєр Поранни"), вони збентежилися і з того збентеження набрали води в рот. Одинокий бруковий „Век Нови" має ще сумну відвагу лепетати щось про те, що цим разом скінчилося так, як скінчилося, бо, мовляв, „Польща не жадна крови". Але при найближчій подібній нагоді ніякого милосердя не буде і смертний присуд буде виконаний безапеляційно.

А дозволяла собі львівська польська преса, реферуючи цей процес, справді на нічим не вдали проти обвинувачених і їх оборонців, на нечуване перекручування фактів, на їх просто каригідне освітлювання. Перед у тому всьому вела „Газета Поранна", отже орган, який (поза „Веком Новим") найбільше читає українська публика... Без почуття огиди не можна було в часі процесу, коли важилося „бути — не бути" обвинуваченим, взяти цього органу в руки! Вистарчило тільки кинути оком на відповідно спрепаровані заголовки й підзаголовки в судовому звідомленні „Газ. Поранної", щоби з огидою відвернутися від цього вуличного щоденника. Справді: „малопольська" преса щодо кровожадности не має собі рівної в світі!

Добру відправу на адресу шовіністичної польської преси вичитали ми у варшавському „Роботніку" й у львівському соціял. „Дзеннік-у Людовому", які знаменито підхопили знамениту мовчанку львівської преси після вироку і причини тої мовчанки. А взагалі „Роботнік" і „Дзеннік Людови" — це одинокі польські органи, які спромоглися на можливо обєктивне освітлення самого підложа вчинку обвинувачених і цілого суду над ними.

Читаємо в „Роботніку":

„3. липня ц. р. 6 молодих українців напало на почт. філію у Львові. Напад не повівся, нікого з урядовців ані з публики не потурбовано. Як ствердив на суд. розправі головний свідок події, почтова урядничка, цілий напад робив враження дитинно-штубацького вибрику.

Якби у нас панували нормальні правні і конституційні відносини, то справу переказанοб судові присяглих, котрий, випитавши всіх свідків, що мають щось до сказання в цій справі, і після основного її освітлення, видав би орчечення про ступінь вини і висоту кари підсудних.

Але що тут мали ми до діла з українцями, то відразу зроблену справу „виїмкову" і віддано її доразовому судові".

Переповівши зізнання обвинувачених, які заявили, що виконали напад на приказ УВО і подавши сам присуд, „Роботнік" пише далі:

„Суд виходив з заложення, що має до діла зі звичайними бандитами. Але в такому разі строга кара не стоїть у ніякому відношенні до попавненого проступку. Не памятаємо з судової хроніки останніх літ випадку, щоб молодих хлопців за намаганий грабунок засуджувано на смерть.

Але очевидно ніхто не повірить, що ми тут мали до діла з бандитами. Доразовий суд саме на те тут ділав, щоби своєю скорою процедурою відібрати справі політичний характер. І щож з того вийшло?

Вийшло те, що всі знають дійсні мотиви проступку, тільки доразовий суд не хотів їх знати. А наслідок був цей, що виміряно дітвакам найвищий вимір кари, на який вони ніякым робом не заслужили, бо були тільки орудями в руках організаційних властей і ділали з мотивів ідеальних.

Вийшло врешті це, що судові власти хотіли закрити те, чого в ніякий спосіб не вдалося закрити: істнування тайної терористичної української організації. Дивна річ: на загал, коли справа в боротьбі з протидержавними організаціями, то їх „твориться" більше, як їх є; а тут були старання укрити дійсно істнуючу організацію. В чиїм інтересі?

Вийшло врешті те, що львівський присуд поглибить антагонізм між суспільністю польською й українською, розпалить націоналізми з обох сторін, додасть бадьорости большовикам з цеї і тої сторони границі".

Вкінці „Роботнік" застерігається, що нинішньої УВО не можна порівнювати з колишньою ППС під російською займанщиною, бо „нинішня Польща не є царською Росією". Кінчиться стаття домаганням знесення доразових судів, які є карикатурою виміру справедливости і приносять Польщі шкоду і стид.

Ті самі думки находимо в передовій статті „Дзенніка Людового" з 29. ц. м. І цей орган осуджує присуд у львівському доразовому суді, зазначуючи при цьому, що таку саму думку має велика більшість польської суспільности, що її поділяє ціла польська демократія.

Назвавши напад на почту і його переведення фарсою, а його героїв — молокососами й дітвиками, що на крик жінок утікли в панічному страху, „Дзеннік Людови" каже:

„І годі цю фарсу порівнювати з геройськими виправами боєвиків ППС з часів царату. Вони самі вішли в огонь, а [illegible] в огонь приготовані і збройно і духово. Не висилали дітваків як „гарматне мясо" на жир воротові! Не виявляли молоденьких [illegible] (...), випрагнувши [illegible] ... Не [illegible] ...

Монтелюпи Мірецькі — ті, що гинули на шибеницях; такої тактики не управляв ані Пілсудський, ані Арцішевський, ані Квапінський, ані ті інші, що зі збройної боротьби вийшли ціло, але завсіди йшли самі в огонь і життя своє рискували в боротьбі з переможним і немилосерним ворогом!

Напад українських боевиків на почту — то фарса. Але фарса та скінчилася страшно! Після помилування двох засуджених на смерть остане якихсь страшних 40 літ тюрми, які впадуть на чотирьох молодих людей, котрим ніхто зрештою поза тим нападом нічого закинути не може. Фарса перемінилася в трагедію!"

При кінці „Дзеннік Людови" взиває до заспокоєння українських домагань, взиває до зміни дотеперішньої ендецької політики на кресах. А передовсім домагається амнестії для політичних проступників, бо амнестія — це ознака не слабости, а сили уряду.

Лист з Бразилії.

Важке положення українських кольоністів. — Жовта фебра й малярія. — Мальверзації державного гроша. — Перед важливими подіями.

Сьогорічна зима вогка. Мало морозів, а богато дощу. В околицях, де живуть наші кольоністи, не можна було позбирати як слід кукурудзи, ні сіяти озимого збіжа. Коли дощі будуть падати довше, збір герви буде загрожений. Вважаючи герву (герва-матте — рід чаю) головним джерелом доходу нашого кольоніста в Бразилії, можемо сказати, що воно відібється погано на житті нашої і так небогатої громади, а тимсамим на житті українських громадських організацій.

Крім того вогкість приносить зі собою недуги. На морськім побережі появилась „жовта фебра", а подальше моря малярія. Цим разом жовта фебра завитала і до Ріо де Жанейро. Санітарні власти як можуть, так борються з хоробою, котра приносить втрати в людях і втрати купецтву. Сотні й тисячі туристів, що рік-річно приїздили оглядати красу затоки „Гванабара", цього року оминають Бразилію, а вони лишали купецтву груби гроші.

Преса нарікає, що це вина уряду, котрий занедбав санітарний стан міст С. Павля і Ріо де Жанейра. За попереднього президента Артура Бернардеса переслідувалось революціонерів і більш нічого; а теперішній Вашінгтон Люїз думає лише про „стабілізацію" мільрайса та заміну його на „круейра". Фахові круги критикують „стабілізацію", начеркнену Вашінгтоном Люїзом, бо він (як так. зв. европейці) замісць піднести курс мільрайса — обнижив його і при цьому низькому курсі хоче перемінити його на „крузейра" в пропорції: 1 крузейро буде рівний 10 мільрайсів (менш-більш 1 крузейро — 1 долар і 10 центів).

Плянові Вашінгтона Люїза шкодять трохи недавно відкриті крадіжи урядового гроша. Опозиційній пресі вдалось відкрити, що гроші, які „амортизаційна каса" мала стягати з обігу, урядовці цеї каси, замісць палити, ховали собі. Слідство в цій справі ще не скінчене, але вже відкрито, що крадіж ведено около 30 літ і що урядовці крали в той спосіб пересічно 5 міліонів на рік.

Поліція, ведучи слідство, викрила також крадіж державних стемплів на вартість майже пів міліона і фальшування чеків, якими відбирано з державного банку гроші на плату урядовців. У Пара (на півночі Бразилії) відкрито фабрикантів фальшивих грошей, яким помагали урядовці державного банку. Поліція знайшла в касі банку понад 200 нот по 500 мільрайсів фальшивими. Купецтво в Пара обурене, бо понесло через те великі втрати. Виновників тих скандалів арештовано, але тих втрат, які поніс уряд та купецтво, ніхто не верне.

Торговельний рух тут цього року слабий. Дорожня росте. Умовини для еміграції не змінились, надії на краще мало. Невдоволення серед мас велике. Преса раз-у-раз остерігає уряд, щоби змінив свою тактику, бо готові повторитись випадки з 1924 року. Уряд остає при своїм і готується на всякі евентуальности: переносить старшин армії з одної місцевости в другу, контролює скількість амуніції в казармах, її продажу в склепах і т. д. Чи воно що поможе і як то буде — хто знає?...

Сан Павльо, 7. липня 1928.

Емігрант.

Памятайте, що всякі збірки на нагробник на могилі Івана Франка треба посилати до Центробанку, Львів, Ринок ч. 10, І. пов. на щадничу книжечку ч. 79.10.

На господарські теми.

Перспектива нового великого прибутку в господарстві.

Наш нарід за 20, або 30 літ може стати крайним нуждарем, якщо не найдемо для нього відповідних джерел до забезпечення екзистенції. Діти нашого народу заповняють наші городи як служниці або послугачі, і часто гинуть марно, наражені на крайну нужду і деморалізацію. Доцільна, плянова еміграція дуже утруднена, народ розсипується на атоми, пропадає! Число малоземельних і безземельних росте з року на рік в застрашаючий спосіб. Перед нами перспектива стати народом жебраків! Щоби до цього недопустити, мусимо шукати для народу джерел праці на нашій землі. Не раз тут і там вказувано у нас як на джерело добробуту на пчільництво та садівництво, але про найновішу ділянку праці, що прибуває до нас, ніхто не звертає належної уваги. Маю на думці **шовківництво.** Садівництво та пчільництво у нас ще в пеленках. Трактують його по аматорськи, а фахівців, якіб з цього жили майже нема. І здається, що з пчільництвом ще довго так буде з причини невідрадного клімату. Садівництво, стоїть трохи краще, але воно не на тій висоті, на якій повинно бути в наскрізь рільничім краю. Тут ще богато до зроблення, і може бути, що при допомозі енергійних людей та спеціяльних організацій, ця справа посунеться наперід.

Цілком свіжою є справа шовківництва, яка втискається до нас якось несміло, а яку від кількох літ почали пропагувати поляки і правду кажучи з гарними вислідами! Справу шовківництва в Польщі розвиває від пятьох літ родина Вітачків під Варшавою в Мілянівку. Вона влаштовує там інструкторські курси для управи шовківництва. Ціла родина — це молоді енергійні люди, брат і сестра, укінчені техніки, яких родичі вели довгі роки шовківництво на Кавказі і підчас більшовицької завірюхи з деяким капіталом вернули до Польщі. Зпершу ходили вони по міністерствах і просили підмоги на управу шовківництва у Польщі. Однак там дивно занігали рамєнами! Вітачки не впали духом і взялися самі за роботу і пропаганду в пресі, яку сейчас зрозуміли познанці.

За тих кілька літ є вже до 400 дрібних годівців шовку між познанським селянством, які достарчили Вітачкам понад 4500 кг. сирівця. З нього виткали вони на уліпшених ткацьких станках найкращої якости шовк, за яким пропадають любимці шовку. Частину того шовку закупили швайцарці та не можуть надивуватися його якости. Післали його до Японії для розсліду, і там признали його першорядним.

Щойно тепер варшавські міністерські голови отямилися і уділили Вітачкам підмоги на вибудування фабрики шовку, на спровадження заграничних машин, та на заложення досвідної стації для продукції пастерованих яєчок. Само міністерство рільництва засадило 26 гектарів насінням морви а міністерство залізниць 29 гектарів скрізь на шкарпах залізничих торів. Вітачки урядили цього року курс для вишколення 40 інструкторів для управи шовківництва. Між учасниками курсу були дві графлянки, кілька доньок дідичів, було кооператорів, народні учителі, кількох техніків, один капітан та один жандарм. А між ними всіми був і я одинокий українець! По скінченім курсі, всі будуть далі пропагувати цю справу. Один молодий технік зі Львова Легін зняв працю коло шовківника на фільму для дальшої пропаганди між населенням. Обіцяв мені, що й нашому „Сільсь. Господареві" фільму позичить.

Праця коло годівлі шовківника дуже легка, тріває всього шість тижнів у році, а кінчиться все перед жнивами! Час якраз підходячий для нашого селянина, а далеко певніща ця робота, як коло пчільництва та садівництва, які залежать переважно від непевних атмосферних відносин. Пчільництво і садівництво залежать від цвітів, градів, бурі, а шовківництво виключно від листя, яке все щороку уродиться. Ніхто не памятає, щоби листя не вродилося! За цих 6 тижнів праці коло годівлі шовківника, дістане наш селянин за продані кокони 570—600 зол. Але гроші дістане на руку тоді, як витне негайно **верби**, а насадить на їх місце морвових дерев, бо гусільниця шовківника іншого листя не їсть тільки морвове.

У нас скрізь по Галичині (на Волині також) стрічаємо ще тут і там по кілька морв у селі або бодай по одній. Це старі одичілі по більшій части морви, які перед

АНТІН РУДНИЦЬКИЙ.

У Будапешті.

(З подорожніх вражінь.)

Перший раз у житті їду до Будапешту.

І перший раз у житті трапляється мені — хоча від літ переїзжаю рік-річно всякі кордони, — що при переїзді польсько-чеської границі, в Лавочнім, я є **одиноким** пасажиром. Крім машиніста, кондуктора і мене — нема нікого більше в цілому поїзді, який з великою „помпою" віхав на стацію, — немов би там ждали сотні пасажирів. Мусить вдоволитися мною одним!

Далі: перший раз у житті трапляється мені, що знаючи кілька мов, всетаки не можу ніяк порозумітися з мадярським урядовцем, який оглядає пашпорти на граничній угорській стації. (Вона називається зовсім коротко і ясно: **Szataraujhely.** Ні більше, ні менше! Дотичний урядовець кличе до помочі ще двох інших і вони всі три хотять довідатися: пощо я їду до Будапешту і до кого? Пояснюю: **Besuch, une visite,** відвідини, навестіть — і що мій приятель, з яким хочу бачитись, є **Künstler, artiste,** віртуоз... Нічого не помагає! Після кількох хвилин ця розмова на шістьох ріжних язиках кінчиться. Але в погляді всіх читаю всю свою маловартість: як можна не говорити по мадярському!

Нарешті, після чотирьох пересідок (тільки трьох треба, щоби доїхати нпр. до Мадриту або до Тифлісу!) приїзджаю до Будапешту. Місто дуже гарне, а як запевнюють всі мадяри: найкраще в світі — як і взагалі все, що є в місті і на Мадярщині, одним словом: все, що мадярське. На протязі двох тижнів побуту в Будапешті, чую все ті самі запити від усіх осіб, з якими знайомлюсь. Чи бачив я денебудь такий гарний парлямент, як у Будапешті? Ні. Або королівський замок? Ні. Чи є де така гарна гора як тзв. Бльоксберґ, з якої видно ціле місто? Чи має яке місто такі гарні вулиці, трамваї та околицю, як Будапешт? А Дунай? Розуміється, мадярський! Там під Віднем, наприклад, він зовсім інший! А Марґіт-сіґет, острів Марґаріти, де кожного пополудня збирається „весь" Будапешт, щоби взаїмно оглядати себе і своє вбрання — а прегарні мости над Дунаєм, які лучать старе місто, Буду, з новим, Пестом? — між ними довгий більш кільометра „міст Марґаріти", найдовший в Европі? Ще тільки один край знаю рівно шовіністичний як Мадярщина. Але щоби до нього дістатись зі Львова не треба аж чотири рази пересідати...

Всі реклямові стовпи, часописи, перед-програмові оголошення в кінах, вся публика на острові Марґаріти і на „корсі" — говорять про одно, а радше про одну: про Жозефіну Бейкер. Про дискусію, яка перед її приїздом до Будапешту виникла в парляменті: чи дозволити на її виступи, чи ні?, про те як сам пан міністр при замкнених дверях театру переконувався — і переконався — щодо цілковитої „моральности" номерів Жозефіни Бейкер (а може і її самої) — і про її тріюмфи. Є нагода самому переконатися. Роял-Орфеум, славний у цілій Европі (і відомий усім „кінярам" з ріжних фільмів) кабарет, де виступає „божеська" Жозефіна, переповнений. (Сам кабарет обридлива, стара буда, без сліду елеґантности і „Европи"). Ціла низка номерів проходить без всякого заінтересування. Всі ждуть „її". Вкінці! Різкий, наглий акорд в орхестрі — і на сцену вискакує Жозефіна Бейкер. І на протязі двох чи трьох мінут, які триває її „муринський танок" вона показує, де в кабареті кінчиться — кабарет, а починається мистецтво. І нікому не дивно, що вона могла переконати навіть самого пана міністра — хоча її туалета справді трохи скромна: яких пів метра стяжки... Але хто з такою привабливістю вміє її носити, як вона, той може собі на це дозволити!

Друга сензація: перший раз виступає в Будапешті Марія Еріца. Тепер найбільша оперова співачка Европи, а може й Америки. Розуміється: мадярка (всі славні люди є прецінь мадярами!). Перед кільканацяти роками почала сценічну карієру в Будапешті — як мала, незнана опереткова субрета. Тепер вертається як „діва", як прімадонна всіх найбільших опер світа і своєї — віденської. На її перший виступ у Пуччінія „Турандот" — будапештанська королівська опера розпродана до останнього місця, хоча найдешевше коштує 18 пенґо, себ-то 3 долярн. З дирекції опери дістаю запрошення і білети з приміткою: панове являться в фраках, пані в балевих строях. **Théâtre paré!** Є нагода бачити всіх, що є чимнебудь у Будапешті — від архикнязя Йосифа і некоронованого короля Мадярщини Горті, аж до короля оперетки Леґара. Еріца як Турандот — надзвичайна. А успіх який здобуває — ще більший. На другий день часописи присвячують їй передові статті. Нема то як на Мадярщині!

...Знаєте, що це таке 36-й **Racz Laczi?** Потіштесь, що я цього також не знав — доки не зайшов до каварні, заінтригований юрбою, що перед нею зібралась, з тими двома таємними словами, які що кілька секунд повторювала світляна реклама каварні. Отже 36-й **Racz Laczi** це 36-ий примас циганів з роду **Laczi.** Трицять і пять його предків було по черзі примасами — тепер він, вже 80-літній, ще все кожного дня притягає своєю особою до каварні, що вміла його заанґажувати, юрбу слухачів. Мала капеля — шістьх людей, у чому двох цимбалістів — грає без нот, вдивлена в свого примаса, як у святого; він сам — імпровізує, а з ним і вся капеля. Надумуюся, що краще: це, чи „Турандот" з Еріцою!

...Незабаром стою перед новою дилемою, слухаючи концерту джез-бенду з льондонського готелю Савоя. Пятьнацять молодців грає на яких 45-ти інструментах — але як грає! Радується серце і вухо! А сотні пар ніг на салі, мимоволі тремтять у ритм чарльстонів і блюсів.

Якже-ж, чого приємніше слухати: оперової прімадонни, примаса циганів чи джезбенду? Рішаю: Жозефіну Бейкер в її негритянських пісоньках, чудних, мрійливих пісоньках, які співають негри в Ліберії, в Сан-Люї чи на плянтаціях Південної Америки...

*

Відїзджаючи з Будапешту чую ще на залізниці від приятелів, які мене провожають, запит: чи бачив я денебудь такий гарний дворець?!

фесенівим пагінник засадили у нас німецькі урядники, що бавились у годівлю шовківника*. Їхні діти зледачіли, опустили свою націю, годівля шовківництва упала, а морвові дерева понищено, або вони здичіли. Але саме з них здичілих морвових дерев буде добре насіння (з ягід подібних до малин) на нові морвові дерева, яких нам найбільше потрібно. Не зашкодилоб, щоби ми їх мали цілі ліси.

Тому апелюю цею дорогою до всеї сільської інтелігенції, щоби в часі як достигають ягоди на морвових деревах, не дозволити сільським збиточникам лазити по тих морвових деревах, а берегти їх і позбирувати ягоди (доспілі, як падуть з дерева), видусити з них сок, переполокати насіння у воді (добре насіння опаде на дно), висушити (на сонці не можна) і сховати в не дуже сухім але за те зимнім місці. В осени перекопати глибоко грядочку, згноїти і засіяти тоді, як сіється зерната овочевих дерев в осени. Однаке краще сіяти морвове насіння весною. За докладнішими інформаціями щодо управи треба вдатися до „Сільського Господаря", (Львів, Зіморовича 20). Там зорганізували окрему секцію шовківництва, до якої приняли фахового чоловіка д-ра Богдана Гнатевича, що буде давати в тій справі усякі поради.

Іван Филипчак,
управитель семинарії у Самборі.

* Тоді шовківник був скрізь по Европі винищений. Щойно учений Пастеур, францух, винайшов лік на його хворобу зебрину.

Останні вісти.

ТОРГОВЕЛЬНИЙ ДОГОВІР МІЖ ПОЛЬЩЕЮ І ЛОТВОЮ.

В найближчім дні мають розпочатися переговори між урядами польським і лотвійським в справі зав'язання нового торговельного договору. Досі обов'язувало Польщу і Лотву єдино торговельне провізорієм.

НОВИЙ ЮГОСЛАВЯНСЬКИЙ УРЯД.

Склад утвореного лідером клерикальної славянської партії Корошецом нового югослав. уряду, як доносять білгородські часописи такий: Президію і внутрішні справи обняв сам Корошец, справи заграничні Марінкович, фінанси д-р Зуботіч, війни і маринарки ген. Гадіч, соціяльної опіки Степан Баріч, справедливости д-р Мірослав Войніч, комунікації Станіч, культури Світковіч, рільництва Андріч, реформи рільної Бака-Поповіч, почти і телеграфу Куюніч, торговлі д-р Спаго, лісів і гірництва Кара-Марковіч, руху будівляного д-р Андрелиновіч, здоровля Гера-Поповіч, освіти Гроль.

СТАНОВИЩЕ ОПОЗИЦІЇ ДО НОВОГО ЮГОСЛАВЯНСЬКОГО УРЯДУ.

Утворений уряд Корошеця зістав дуже неприхильно принятий опозиційними кругами. Занепокоєння опозиції тим більше, що утворення кабінету збіглося з захорованням Радіча. Правдоподібно лідери опозиції зберуться без нього для устаилення дальшої тактики щодо уряду Корошеця, посідаючого повне довіря короля. Хорватська славянсько-демокр. коаліція, як повідомляють з Загребу, намірає формально зірвати політичні відносини з урядом. Всі посли коаліції вернули з Білгорода до Загребу, де мають відбути конференцію в справі усталення тактики щодо Корошеця. Повстав проєкт в день першого засідання скупштини зібрати послів до хорватського сойму.

ЛЬОКАВТ В АНГЛІЙСЬКІМ ВОЛОКНЯНІМ ПРОМИСЛІ

Начальна організація волокняного англійського промислу ухвалила льокавт всіх робітників від дня 11. серпня. Конфлікт повстав на тім тлі, що властителі таллєрь посилаючись на несприятливу конюнктуру зажадали від робітників згоди на певну редукцію платень і на збільшення робочого дня. Робітники ті жадання відкинули. З приводу льокавту зістанеться без праці пів міліона робітників.

СКЛИКАННЯ СКУПШТИНИ.

З Білгорода подають, що рада югославянських міністрів постановила скликати парлямент в день 1. серпня ц. р. Уряд виступить з декларацією відносно загальної політики нового кабінету.

ПЕРЕМОГА ЗЄДИНЕНИХ ДЕРЖАВ НА СХОДІ.

Згідно з донесеннями „Таймса" з Пекіну підписання китайсько-американського договору, яке відбулося в минулу середу, наступило в повній таємниці. Тоді як інші великодержави, відволікаючи справу узнання нанкінського уряду, викликали незадоволення 400 міл. китайської нації, Зєдинені Держави зуміли удачно використати ситуацію, визнавши першими новий китайський уряд.

ЯПОНІЯ ПРОТЕСТУЄ.

З Льондону доносять: Згідно з відомостями з Токіо, японська преса виступає остро проти Зед. Держав у приводу зав'язання з Китаєм договору, в якім Китай дістав автономію цлових тариф.

ТАЄМНІ ЗБОРИ ЄГИПЕТСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ.

З Каїро подають, що там відбулися таємні збори 65 сенаторів і 130 послів єгип. парляменту, протестуючи проти держ. перевороту. Принято резолюцію з вираженням урядові вотум недовіря і визнанням його за неправний. Резолюція закликає рівнож єгип. нарід не виконувати зарядження істнуючого кабінету і уважати видані останнім декрети за неважні.

СТАН ЗДОРОВЛЯ ЧІЧЕРІНА.

Стан здоровля Чічеріна остільки погіршився і є тепер так грізний, що виїзд його до Німеччини на курацію відрочено. Уже три дні хорий не приймає свого заступника Карахана.

По широкому світі.

Губернатор Каїра заявив офіціально Нагас-Паші, що він буде особисто відповідати за якінебудь заворушення в зв'язку з вічами та придушеними маніфестаціями населення.

У Льондоні відмовили візу радянським делегатам, запрошеним на конференцію тредюніонів будівельних робітників.

Французькі портові робітники почали страйк. Рада профес. союзів у Москві призначила їм допомогу.

Чехословаччина мала устами Бенеша натякнути Австрії, що її пропаганда за злукою з Німеччиною містить у собі загрозу війни.

Несподівано помер заступник президента аргентинської республіки. Цього не передбачила конституція і в політичних колах виринуло питання, чи не треба би робити нових виборів.

НОВИНКИ

— **Конфіската.** Вчорашне число нашого часопису зайняло староство городське за статтю посла о. д-ра Пелліха про убивство організатора українського сокільства в Радехівщині Миколи Білозора.

— **Мала Каліфорнія в околиці Львова.** Відкрив її бувший російський вояк Пахор, що тепер живе в Лодзі. Ще не відкрив, але обіцює відкрити: після прориву російської лінії під Горлицями, він був одним з тих двох вояк, які на приказ своєї команди викопав біля Львова глибоку яму і там склав дорогоцінні золоті та срібні гроші та предмети. Російські війська відступили, а скарб у землі лишився. Пахор після довгих літ, вернувшись недавно до Польщі, почав цього скарбу шукати сам, але не може пригадати собі його місця. Тому й в розпуці виявив цю тайну поліції. Одночасно повіли про неї довколичні селяни (це не місцева преса не каже) і шукають собі золотого поля. Кажуть, що деякі кинули навіть жнива. Більшість з них і не догадується, що на випадок знахідки, зі скарбом буде те саме, що з дорогоцінною вазою з монетами в волинськім селі Бороджі; держава забере її по закону собі.

— **Темна спілка в Тернополі.** У Тернополі арештували цілу велику спілку, що жила з місцевої торгівлі живим товаром: клієнтами були панночки. Ротштайн і Бравн, зводницями Марія Чарновська і Марія Болшарська, помічником Оскар Раппес, а жертвою молода служниця Михалина Град. На зол. зажалення [illegible] все на банда [illegible] пропонували [illegible]

— **Катастрофи й нещастя.** В Ахені на закруті одної вулиці трамвай з повним розмахом наїхав на каменицю і придавив 22 пасажирів. 18 осіб ранених, а чого 2-ох важко. — За один тиждень третій польський літак (цим разом у Познані) розбився з військовим летуном. — На передмісті Шікаго зударились два поїзди; 50 пасажирів ранених, 12 важко. — Австрійський механік Бетхер зі Штутенбургу вбив із заздрощів свою наречену і ранив її товариша німця, що приїхав на конгрес співаків до Відня.

— **Нові причинки до історії „Італії".** Один шведський донник призначив 10.000 кор. нагороди за віднайдення тіла Мальмгрена. Радянський уряд підготовляє нову експедицію для розшуків за Амундсеном і іншими пропащими. Кригодом „Седов" поїде до Землі Франца Йосифа. Одночасно преса приносить ріжні нові причинки до нещасної долі Мальмгрена. Професор Бегунек, що врятувався з залоги „Італії" мав заявити, що Мальмгрен вибрався через ледові поля з Маріяно та Цаппі на розказ Нобіле. У Римі вийшов урядовий приказ, щоби Нобіле, Цаппі та Маріяно вернулись до своїх рідних міст, кожний зокрема. Ніяких свят ні маніфестацій з нагоди їх повороту не буде. Цаппі переїзжаючи через Осльо зустрівся з образливими окликами скандинавської публики.

— **Чужинці про фахову працю українця.** Заграничня фахова преса, а саме: віденський „Центральблят фір дас гезамте Форствезен" під редакцією проф. д-ра Цесляра, берлінський „Анцайгер фір Шедлінгскунде" під ред. проф. д-ра Ешеріха і празька „Лесніцка Праце" під ред. проф. інж. Фрідого, помістила в останньому часі декілька фахових статтей на полі ентомольогічному нашого земляка **інж. Миколи Сосевича і кілька рецензій** на ці статті. Між іншими „Лесніцка Праце" подає під статтею інж. Сасвича такі зауваження проф. Карлов. університету: „З праці кол. М. Сасвича научився я богато і найшов у ній богато важного й інтересного і для ширшого загалу. Коли автор зумів доказати деякі неясности головно дотично „Гилястес глябратус", то поручив я йому, щоби свої спостереження з лісової сторони помістив у „Лесніцка Праце". Рівнож зауваження гідна є перша часть студій інж. Сасвича, яка подає цінні відомости про зоо- і фітогеографічні відносини Чорногори. Ця праця була принята як дисертація для одержання докторату в Карлов. університеті. Було бажано, щоб і ця праця дісталася до відома ширшого загалу". Слід зазначити, що „Вістник Всеславянського Зізду природників, інжинірів і лікарів" помістив рівнож обширнішу рецензію реферату, з яким виступив на тому зізді інж. Сасвич. Згадаємо теж, що інж. Сасвич дістав дозвіл від президента Масарика перекласти на українську мову його спомини.

— **Бандитизм у Франції.** Тими днями напали бандити на поспішний поїзд у Франції. Ограбили почтовий вагон, задержавши поїзд і безслідно щезли. Не менше смілий напад виконали два бандити на авто одного із французьких юбілерів біля Парижа, який на щастя, не мав при собі ані грошей, ані дорогоцінностей.

— **Рекорди.** Американський боксер Тонней задержав свій титул мистця, побиваючи свого противника Том Геннея. За ці одні змагання одержав він 525.000 дол. — Міжнародній олімпійський комітет в Амстердамі признав за рік 1928-ий золоту чашу летунові Ліндберґові і француженці Алєн Жербо, що перелетів Атлантик і Тихий Океан. Жербо є теж визначним тенісістем. — У польськім місточку Писковиці, шахтар Кучера зробив заклад за 12 горілок, що зїсть два раки... живцем. І хоча раки боролись перед живцем, він їх... на те, щоби міг їх запити тузином горілок. — Голяндська судова влада зафантувала будинки міністра закорд. справ і королівського архіву в Газі на домагання одного із представників голяндської амбасади в Токіо. Він домагається від держави відшкодування за втрати.

— **Гарна статистика.** Польща поздуває будівельним рухом. У всіх її містах 36 відсотків усіх помешкань це помешкання однокімнатні! 15 відсотків усього населення (себто міліон людей) мешкає, мов запрята від 5 до 9 осіб в одній кімнаті. У Варшаві 2500 помешкань не має вікон, а 12.000 є вогких і плекають чахотку та інші недуги. Щоби заспокоїти теперішні потреби міст, треба би вибудувати два міліони помешкань одно- і двокімнатних!

— **Ще про „рака".** На [illegible] конгресі [illegible] від рака [illegible] лікарі за [illegible] до дуже цікавого висновку, а саме: рак є більше розповсюдненим у північних краях, ніж у полудневих. Деякі учені обстоюють також думку, що старші віком люди є більше податливі на цю недугу, ніж молодші.

— **Чудеса науки.** „Нає Фрає Пресе" дає за повним підписом фахівця статейку про новий неймовірний винахід мадяра Денеса Мігалі, що працює віддавна в Берліні над „електричним далекоглядом" і наблизився до здійснення цього чуда. Цей „далекогляд" є машиною, що має показувати нам у кімнаті безпосередно все те, що діється деінебудь у світі. Не як кіно, що дає образи аранжовані режісерами, а дійсні сцени якогонебудь руху денебудь у світі, немов би ми могли їх бачити через льорнетку. Для повного викінчення апарату, щоби він надавався до загального вжитку — каже справоздавець — бракує ще одна технічна подробиця. Сам апарат є такий простий, що подобає на забавку. Відомо, що найбільші чудеса техніки визначуються неймовірною простотою, мов легендарний дотеп про яйце Колюмба. Та щебільша від одної технічної подробиці залежить уся здатність апарату.

— **Мистецтво не для Америки.** В Англії домагаються закону, який не допускав би до вивозу високовартісних предметів мистецтва до Америки. Домагання мотивують фактом, що від покінчення світової війни, вивезли із Англії до Америки ні менше ні більше, лише 21 міліонів предметів мистецтва. На оправдання того домагання треба сказати, що більшість вивезених предметів марно пропадає, з огляду на клімат Америки, а також занадто сильне центральне огрівання в американських музеях. Подібний закон істнує вже в Італії.

— **Китайські Атени.** Нова столиця Китаю має за собою довгу історію і національну традицію. Це є стара столиця цісарсько китайської династії Мінг, що панувала перед приходом манджурської. Сьогодні після 525 літ манджурського володіння, Нанкін прийшов назад до передового політичного значіння в сильному царстві. За той час Нанкін не втратив нічого зі своєї традиції, а зосереджуючи в собі ціле економічне життя полудневого Китаю, весь час зростав на силі і збагатіннію і повільно змінив своє обличчя. Цей останній момент, що є також момент величавського культурного значіння (безцінні памятки старої середньовічної культури, величаві бібліотеки, твори мистецтва і чудові будівлі) вплинули безсумнівну на те, що новий уряд вибрав собі те місто на свій осідок, як столицю відродженого Китаю.

— **Панцир від куль.** В Шікаго сфабрикував один техвік-інжинір винайдений собою панцир, який одоронятиме перед кулями. Панцир, грубий на один міліметр і важить всього півтора кільограма.

— **Літня школа.** В американських містах заводять щораз більше літню науку для шкільної дітвори. В Філадельфії є літня школа вже від 6 літ і тепер 10-та частина шкільної дітвори з неї користає. Наука в літніх школах триває 6 тижнів. Вона кінчиться 10-го серпня. Діти, що занедбали школу в зимі або що хотять „перескочити" один курс користають з неї. Особливо діти одорені замість пустувати на вулицях, ідуть на 6 годин до школи, де в літі більше вільного місця.

— **Кращим, ніж льотерія** є обезпечення свого життя для добра рідні, бо на цьому ви мусите в кожному випадку виграти. Або тішитесь довгим віком або маєте потіху, що вашій близькі є забезпечені на випадок вашої смерти. Тому обезпечуйте свою рідню в свойм Т-ві „Карпатія", Львів, Руська 18. І. пов.

Театри.

Міський великий театр.

10-го зачинений.

Міський „Театр Новин".

10-го і. 8.30 Виступи „Ой, ріє ґеи"
програма „Як не ти робиш"

КІНА.

„Палас": „Шалене одні ночі".
„Лев": „Саліфт портова".
„Апольо": „Небезпечна гра над берегами Гангу", Гаррі Піль.
„Фатаморгана": „Зов віри".
„Байка": „Привиджня" і „Мущино не хлів".

Дописи.

ТУРКА Н. СТРИЄМ. (Нагорода за мальо-виборчі штучки. — Будемо мати українську Захоронку. — Протест проти т. зв. утраквізації. — Заснування читальні „Просвіти" у Волосянці Малій.) Турчанський староста Ст. Шольо, який день в день товкся в часі виборчої кампанії по Турчанщині і понаобіцював бідним бойкам річи неможливі до здійснення і коли то завдяки цим обіцянкам в парі з темнотою і нуждою бойківського населення, а також і іншими однаковими способами перепер вибір на посла В. Височанського з листи ч. 1., дістав у нагороду за вибори перенесення з Турки до Станиславова. На його місце прийшов на старосту Н. Залістоцький. — Дня 8. липня ц. р. вибрано на довірочній нараді в Турці Комітет зложений з о. Е. Кабаровського, інж. Т. Горницького, котаря І. Данилевича і дир. П. Шеремети, який заходиться біля заснування Української Захоронки у Турці. — Щоби якось стягнути наших хлопців до тутешньої польської гімназії ім. Пілсудського, яка ледви животіє через брак відповідної фреквенції і фондів, ухвалили провідники турчанської польонії цю гімназію „утраквізувати". — Утраквістичний виклад завела кураторія в народніх школах у Ясінці Масьовій і Соколиках, де жінки учителів піддурили селян, що як підпишуть декларацію за польською мовою, то не будуть платити кар за непосилання дітей до школи. Проти обох рішень кураторії внесено відклики до міністерства. — Заходами неутомимого інж. Михайла Басараби відбулися в неділю дня 15-го липня ц. р. у Волосянці Малій численні установчі збори читальні „Просвіти". Проводив нарадам місцевий парох Альбін Добрянський, секретарював гром. Іван Лутчак. Довший освітний реферат виголосив д-р Мирон Кондрат, адвокат з Турки. В члени вписалося 41 осіб, у цьому 6 жінок, заохочених промовою панни Л. Данилевичівної. У склад виділу увійшли найсвідоміші селяни, як Іван Старушкевич, Семьон Коцур, Яків Поліщиця, Мирон Хомяк та інші, які дають повну запоруку, що попровадять читальню так гарно, як вже від року ведуть кооперативу „Єдність". Є надія, що гарний примір Волосянки Малої пробудить з довгої сплячки сусідні села, як Розлуч, Ісаєвиця і т. д.

БОРЩІВ. (Політично-організаційний рух). В понеділок дня 16. липня ц. р. відбулося велике справоздавче віче в салі Народнього Дому в Борщеві. На віче прибули посли д-р Степан Баран, о. прелат Леонтій Куницький, Антін Кунько і Іван Завадикут та сенатор Василь Бараник, а крім цього пробуваючий в Борщівщині посол Михайло Струтинський. Реферували сенатор Бараник про правно-державну заяву, посол д-р Баран про діяльність Українського Клюбу Соймового і Сенатського, посол Кунько про податкові справи та посол Завадикут про шкільні і господарські справи. Крім цього забирали голос посли о. Куницький і п. Струтинський та цілий ряд бесідників, обговорюючи ріжні біжучі справи. Одобрено тактику Українського Клюбу Соймового і Сенатського та узнано для них признання.

Всі українські діти до української школи! — Хто минає рідну школу і посилає дитину до чужої школи, той ворог своєї дитини й української нації!

На господарському фронті.

Вписи до Господарської Школи в Миловинні.

З днем 1. жовтня 1928 р. розпочинається 7-місячний Господарсько-садівничий курс у господарсько-садівничій школі Т-ва „Просвіта" в Миловинні. Головний Виділ проголошує вписи на принняття до школи 40 учеників з приміщенням і удержанням під такими умовами:

1) Зголошуватися можуть мущини в віці 16—26 літ, які скінчили щонайменше народню школу.

2) Кожний ученик має мати свою одіж (в тім одіж до практичних занять), 4 пари біля, 2 рушники, 2 простирала, подушку і покровець.

3) Учасник платить за удержання, опал, світло і науку по 5 долярів місячно з гори, а 15 зол. одноразово з початком курсу за зужиття інвентаря.

Програма курсу на основі програми затвердженої Міністерством Рільництва з 30. X. 1923. ч. 419: 1) Предмети загальної освіти; 2) основні відомости з науки природи; 3) фахові предмети: рільництво, годівля, молочарство, городництво, садівництво, організація господарства, адміністрація і господарське книговодство, ветеринарія і пасічництво; 4) питання з господарського законодавства, народнього господарства та кооперації.

Зголошення, які мусять надійти найпізніше до 15. вересня 1928 р., треба висилати на адресу: Господарсько-садівнича Школа в Миловинні п. Стригани н. Дністр.

До зголошення належить долучити поштові значки за 65 гр. на відповідь і посвідку родичів, що зобовязуються правильно платити місячну оплату. Про приняття і день приїзду повідомить Управа школи по 10. вересня.

За Головний Виділ Т-ва „Просвіта" у Львові:

В. Децикевич м. голова. **В. Мудрий** секретар.

За Управу Господарсько-садівничої Школи в Миловинні:

Інж. Е. Брилинський.

ГОЛОВНИЙ ВИДІЛ ТОВАРИСТВА „ПРОСВІТА" у ЛЬВОВІ

оголошує

КОНКУРС

на приняття до господарсько-садівничої Школи в Миловинні: 1) фахового учителя агронома і 2) учителя до загально-освітних предметів. Від кандидатів вимагані: ад 1) вища рільнича освіта з особливим узглядненням городництва, садоводства, пасічництва, господарська і по змозі учительська практика; ад 2) кваліфікація народнього учителя з довшою учительською практикою і працею в освітніх установах, бажане також знання хорового співу. Місце фахового учителя стале, учителя загально-освітніх предметів на протяг 7 місяців (від 1. X. 1928 до 30. 4. 1929).

Посади до обняття з днем 1. X. 1928. Платня відповідно до умови. Удокументовані подання вносити до 15. серпня 1928 до Головного Виділу Товариства „Просвіта" у Львові, Ринок ч. 10.

Головний Виділ Т-ва „Просвіта" у Львові

Нові книжки й журнали.

Книголюб, видання українського товариства прихильників книги; Прага, кн. IV за 1927 рік.

Західно-українська кооперація в 1926 році; видає Союз українських кооператив, у Львові — 1928.

Кооперативна республика, економічно-суспільний місячник; Львів, за липень і серпень 1928 р. Зміст: Кооператори цілого світу! Дж. Рессель: Ідеали сільської цивілізації. О. Мицюк: Село і місто. М. Добриловський: Оподаткування селянсько-господарс. населення на Радянській Україні. Ю. Павликовський: Галичина після війни 1918—1920 (кінець). К. Коберський: Недоцінена галузь нар. господарства. Ідея дрібних ощадностей поширюється. Б. Волинець: Планова агрономічна робота. З. Шільдер: Інтегралізм в кооперації. До питання про універсалізм і спеціялізацію. Жіночі кустарні промисли на Україні. К. К.: Жіноча кооператива „Українське Нар. Мистецтво". Андрієнко: Торгов. діяльність спожив. Кооперації на рад. Україні. О. Охрим.: Кооперативні робітники ПСК. За поширення кооп. освіти. Господарська хроніка. З життя чужої кооперації. Кооперативна освіта. Серед книг і журналів. Всячина.

Бюлетень Держ. Видавництва України, ч. 7. за липень 1928.

Вікна, орган літератури, мистецтва і критики; ч. 5, за червень 1928.

Український Інвалід, місячний орган українських інвалідів на еміграції.

Табор, воєнно-літературний журнал; ч. 7 за травень 1928.

Господарсько-кооперативний часопис, орган ревіз. союзу українських кооператив, тижневик. Львів, ч. 29. і 30.

Nove Rusko. Ч. 7. присвячене Україні. Зміст: З. Нееддій: Українське питання. Народнє хазяйство У. С. С. Р. Яків Зозуля: Закордонна торговля У. С. С. Р. Антін Павлюк: Нова українська література. Юліян Костюк: Українське мистецтво. Д-р В. Харват: Мих. Коцюбинський. Антін Куриш: Виставка радянської народньої просвіти в Празі. Н. Город: Чесько-радянський торговельний договір а відвідини радянської делегації в Словаччині в освітленню словацької преси. Іван Герта: Михайло Бакунін в чеській літературі; бібліографічні замітки. Господарські справи. Культурні справи. Радянська хроніка. С. С. Р. Р. в чехословацькій пресі.

Сільський Господар, орган краєвого тов-а господ. „Сільський Господар". Львів, ч. 14.

Вісти з Лугу, письмо присвячене луговим і січовим справам, просвіті і науці. Львів, ч. 7. за липень 1928.

Культура, журнал культурного суспільного й політичного життя. Львів, липень-жовтень, 1928. Зміст: У. Р. С. Д. Через призму марксівської критики. Критика й бібліографія.

Духовний Сіяч, церковно-народній ілюстрований журнал-двотижневик, присвячений справам Православної Церкви. Кремінець, неділя, 15. липня 1928.

Віра і Наука, євангельський часопис. Коломия, 7. липня 1928.

I. Bratkowski: **„Na drogach nacjonalizmu, oportunizmu i zdrady". Wydawnictwo komitetu centralnego komunistycznej partji Zachodniej Ukrainy.**

ОПОВІСТКИ.

„Вертеп Наших Днів", Галактіона Чіпки і Ле-ле:

Збараж,	понеділок	30/7
Нове Село	вівторок	31/7
Підволочиска,	середа	1/8
Скалат,	четвер	2/8
Теребовля,	пятниця	3/8
Копичинці,	субота	5/8
Борщів,	неділя	6/8

822—3

Повітовий Союз Кооператив в Копичинцях з нагоди пятиліття свойого істнування, улаштовує в днях 21, 22. та 23. вересня 1928 р. Повітову сільсько-господарську виставу. На виставі заступлені будуть такі відділи: 1) Ростинна продукція, 2) Огородництво, 3) Садівництво, 4) Пасічництво, 5) Рільничі машини, 6) Домашний промисл, 7) Худоба і дріб. — Вистава обчислена на копичинецький повіт, однак не виключені експонати і сусідніх повітів. — Зголошення експонатів приймає П. С. К. до дня 1. вересня 1928 року. — Близші інформації дає кождочасно управа П. С. К. — Повітовий Союз Кооператив в Копичинцях.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

ПОДЯКА.

За широсердечну і зовсім безкористну оборону нашого сина Евгена перед наглим судом у Львові складаємо щиру подяку всім ВП. Панам Оборонцям, а з окрема за безпосередну опіку і глибоко відчуту оборонну промову ВП. П. д-ру Несторові Присліпському і д-ру Волод. Старосольському.

1—1 Качмарські.

Присилайте передплату!